

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2024. gada 18. janvārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Aviotransports – Regula (ES) Nr. 376/2014 – Turpmākie pasākumi pēc atgadījumiem, kas apdraud aviācijas drošību – 15. pants – Ziņu par atgadījumiem pienācīga konfidencialitāte – Šādas konfidencialitātes tvērums – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 11. pants – Vārda un informācijas brīvība – Plašsaziņas līdzekļu brīvība – Plašsaziņas līdzekļu nozares uzņēmumu iesniegts informācijas pieprasījums par lidmašīnas notriekšanu Ukrainas austrumdaļā – 52. panta 1. punkts – Ierobežojums – Nosacījumi

Lietā C-451/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Raad van State* (Valsts padome, Nīderlande) iesniegusi ar 2022. gada 29. jūnija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 7. jūlijā, tiesvedībā

RTL Nederland BV,

RTL Nieuws BV

piedaloties –

Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētāja K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], kas pilda otrās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], N. Vāls [*N. Wahl*], J. Pasers [*J. Passer*] (referents) un M. L. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*],

ģenerālvokāts: E. M. Kolins [A. M. Collins],

sekretāre: A. Lamote [A. Lamote], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2023. gada 30. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman, J. M. Hoogveld* un *C. S. Schillemans*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

- Eiropas Savienības Padomes vārdā – *F. Naert* un *N. Rouam*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – sākotnēji *P.-J. Loewenthal*, *A. Nijenhuis*, *B. Sasinowska* un *M. G. Wilms*, pēc tam *P.-J. Loewenthal*, *A. Nijenhuis* un *B. Sasinowska*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2023. gada 15. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 11. pantu, kā arī 15. panta 1. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 376/2014 (2014. gada 3. aprīlis) par ziņošanu, analīzi un turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz atgadījumiem civilajā aviācijā un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 996/2010 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/42/EK, Komisijas Regulas (EK) Nr. 1321/2007 un (EK) Nr. 1330/2007 (OV 2014, L 122, 18. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 4. jūlija Regulu (ES) 2018/1139 (OV 2018, L 212, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 376/2014”).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *RTL Nederland BV* un *RTL Nieuws BV* (turpmāk tekstā abas kopā – “*RTL uzņēmumi*”), no vienas puses, un *minister van Infrastructuur en Waterstaat* (infrastruktūras un ūdenssaimniecības ministrs, Nīderlande), no otras puses, par lēmumu, ar kuru minētais ministrs noraidījis šo divu uzņēmumu iesniegtu informācijas pieprasījumu par 2014. gada 17. jūlijā notikušo lidmašīnas notriekšanu Ukrainas austrumdaļā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Vispārīgais regulējums par civilo aviāciju

- 3 Saskaņā ar Regulas 2018/1139 1. panta 1. punktu tās galvenais mērķis ir izveidot un uzturēt augstā, vieneidīgā līmenī civilās aviācijas drošību Eiropas Savienībā.
- 4 Šajā nolūkā ar šīs regulas IV nodaļas normām ir paredzēts izveidot “kopīgu sertifikācijas, uzraudzības un izpildes sistēmu”. Šo minētās regulas normu vidū ir 72. pants “Informācijas vākšana, apmaiņa un analīze”, kurā ir paredzēts:

“1. [Eiropas] Komisija, [Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (*EASA*)] un valstu kompetentās iestādes apmainās ar visu informāciju, kas tām pieejama šīs regulas un uz tās pamata pieņemto deleģēto un īstenošanas aktu piemērošanas kontekstā un kas ir svarīga citām personām šajā regulā noteikto uzdevumu izpildes nolūkā. [..]

[..]

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, paredzot sīki izstrādātus noteikumus šā panta 1. punktā minētās informācijas apmaiņai starp Komisiju, [EASA] un valstu kompetentajām iestādēm [..].

Šā punkta pirmajā daļā minētajos sīki izstrādātajos noteikumos ņem vērā nepieciešamību:

[..]

b) informācijas izplatīšanu un izmantošanu veikt tikai tādā apmērā, kas ir noteikti vajadzīgs 1. pantā izklāstīto mērķu sasniegšanai;

[..]

6. Komisija, [EASA] un valstu kompetentās iestādes [..] saskaņā ar Savienības un valstu tiesību aktiem veic vajadzīgos pasākumus, ar ko nodrošina saskaņā ar šo pantu saņemtās informācijas pienācīgu konfidencialitāti. Šis punkts neskar stingrākas konfidencialitātes prasības, kas paredzētas [Eiropas Parlamenta un Padomes] Regulā (ES) Nr. 996/2010 (2010. gada 20. oktobris) par nelaiemes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā un ar ko atceļ Direktīvu 94/56/EK (OV 2010, L 295, 35. lpp.), Regulā (ES) Nr. 376/2014] vai citos Savienības tiesību aktos.

[..]”

5 Regulas 2018/1139 119. panta “Pārredzamība un komunikācija” 1. punktā ir noteikts:

“Uz [EASA] rīcībā esošajiem dokumentiem attiecas [Eiropas Parlamenta un Padomes] Regula (EK) Nr. 1049/2001 [(2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.)]. Tas neskar noteikumus par piekļuvi datiem un informācijai, kas izklāstīti Regulā (ES) Nr. 376/2014 un īstenošanas aktos, kuri pieņemti, pamatojoties uz šīs regulas 72. panta 5. punktu [..].”

Regulējums par civilās aviācijas nelaiemes gadījumu un incidentu izmeklēšanu

6 Regulas Nr. 996/2010, kas grozīta ar Regulu 2018/1139 (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 996/2010”), 5. panta “Pienākums veikt izmeklēšanu” 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Attiecībā uz katru nelaiemes gadījumu vai nopietnu incidentu, kurā iesaistīts gaisa kuģis, kam piemēro [Regulu 2018/1139], veic drošības izmeklēšanu dalībvalstī, kurā nelaiemes gadījums vai nopietnais incidents noticis.

2. Ja gaisa kuģis, kam piemēro [Regulu 2018/1139] un kas reģistrēts dalībvalstī, ir iesaistīts nelaiemes gadījumā vai nopietnā incidentā vietā, kuru nav iespējams precīzi lokalizēt kā kādas valsts teritorijā esošu, drošības izmeklēšanu veic reģistrācijas dalībvalsts drošības izmeklēšanas iestāde.”

7 Regulas Nr. 996/2010 14. pantā “Konfidenciālas ar drošību saistītas informācijas aizsardzība” ir paredzēts:

“1. Šādus ierakstus drīkst izpaust vai izmantot tikai un vienīgi drošības izmeklēšanas nolūkā:

- a) visas personu sniegtās liecības, kuras drošības izmeklēšanas iestāde apkopojusi drošības izmeklēšanas gaitā;
- b) dokumentus, kas atklāj to personu identitāti, kuras liecinājušas drošības izmeklēšanā;
- c) drošības izmeklēšanas iestādes apkopoto informāciju, kas ir īpaši sensitīva un privāta, tostarp informāciju par personu veselību;
- d) materiālus, kas izveidojušies izmeklēšanas gaitā, piemēram, pierakstus, uzmetumus, izmeklētāju rakstveidā izteiktos viedokļus, viedokļus, kas izteikti, analizējot informāciju, tostarp lidojuma parametru reģistratora informāciju;
- e) informāciju un pierādījumus, kurus snieguši izmeklētāji no citām dalībvalstīm vai trešām valstīm saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un ieteicamo praksi, ja to pieprasījusi viņu drošības izmeklēšanas iestāde;
- f) iepriekšējā vai nobeiguma ziņojuma vai starpposma ziņojumu projektus;
- g) pilotu kabīnes audio un video ierakstus un to atšifrējumus, kā arī gaisa satiksmes vadības vienību savstarpējo sarunu ierakstus, nodrošinot arī, ka informāciju, kas neattiecas uz drošības izmeklēšanu, īpaši informāciju par privāto dzīvi, atbilstīgi aizsargā, neskarot 3. punktu.

2. Šādus ierakstus drīkst izpaust vai izmantot tikai un vienīgi drošības izmeklēšanas nolūkā vai tādos citos nolūkos, kuru mērķis ir aviācijas drošības uzlabošana:

- a) visu saziņu starp personām, kas piedalījušas gaisa kuģa ekspluatācijā;
- b) rakstiskus vai elektroniskus gaisa satiksmes vadības vienību ierakstus un šo ierakstu atšifrējumus, tostarp ziņojumus un rezultātus, kas sagatavoti iekšējai lietošanai;
- c) drošības rekomendāciju pavadvēstules, ko drošības izmeklēšanas iestādes nosūtījušas attiecīgajam saņēmējam, ja to pieprasa par izmeklēšanu atbildīgā drošības izmeklēšanas iestāde, kas izdevusi attiecīgo rekomendāciju;
- d) notikuma ziņojumus, kas apkopoti saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīvu 2003/42/EK [(2003. gada 13. jūnijs) attiecībā uz ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā (OV 2003, L 167, 23. lpp.)].

Lidojuma parametru reģistratora ierakstus drīkst izpaust un izmantot tikai drošības izmeklēšanas, lidojumderīguma un apkopes nolūkā, izņemot, ja tādi ieraksti ir padarīti anonīmi vai atklāti, izmantojot drošas procedūras.

3. Neatkarīgi no 1. un 2. punkta tiesvedības vai administratīva iestāde vai iestāde, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu par ierakstu atklāšanu saskaņā ar valsts tiesību aktiem, var nolemt, ka ieguvumi, izpaužot 1. un 2. punktā minēto informāciju arī citos likumīgos nolūkos, ir

lielāki nekā negatīvās sekas, kas šādai rīcībai varētu būtu gan valsts, gan starptautiskā mērogā attiecībā uz šo vai uz jebkuru citu drošības izmeklēšanu nākotnē. Dalībvalstis var pieņemt lēmumu ierobežot gadījumus, kad drīkst pieņemt šādu lēmumu par atklāšanu, vienlaikus ievērojot Savienības tiesību aktus.

Ierakstus, kas minēti 1. un 2. punktā, var atļaut nodot citai dalībvalstij citu iemeslu dēļ, nevis drošības izmeklēšanas dēļ un kā papildinājumu attiecībā uz 2. punktu nolūkos, kas nav vērsti uz aviācijas drošības uzlabošanu, tiktāl, cik to atļauj paziņotājas dalībvalsts tiesību akti. Saņēmējas dalībvalsts iestādes drīkst apstrādāt vai atklāt ierakstus, kas saņemti šādas nodošanas ceļā, tikai pēc iepriekšējas konsultēšanās ar iesniedzēju dalībvalsti un atbilstīgi saņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem.

4. Atklāt drīkst tikai tos datus, kas tiešām nepieciešami 3. punktā minētajos nolūkos.”

8 Šīs regulas 15. panta “Informācijas paziņošana” 3.–5. punktā ir paredzēts:

“3. Neskarot 16. un 17. pantā minētos pienākumus, atbildīgā drošības izmeklēšanas iestāde [..] nodod EASA un valsts civilās aviācijas iestādēm būtisku informāciju par faktiem, kura iegūta drošības izmeklēšanas laikā, izņemot informāciju, kas minēta 14. panta 1. punktā vai kas rada interešu konfliktu. Informāciju, ko saņemusi EASA un valsts civilās aviācijas iestādes, aizsargā saskaņā ar 14. pantu un piemērojamiem Savienības un dalībvalstu tiesību aktiem.

4. Atbildīgajai drošības izmeklēšanas iestādei ir atļauts informēt cietušos un viņu tuviniekus vai viņu apvienības un publiskot jebkuru informāciju par faktu novērojumiem, procedūrām šīs drošības izmeklēšanas gaitā, iespējamiem iepriekšējiem ziņojumiem vai slēdzieniem un/vai drošības rekomendācijām ar noteikumu, ka tas negatīvi neietekmē drošības izmeklēšanas mērķu sasniegšanu un pilnībā atbilst piemērojamiem tiesību aktiem par personas datu aizsardzību.

5. Pirms 4. punktā minētās informācijas publiskošanas atbildīgā drošības izmeklēšanas iestāde nosūta šo informāciju cietušajiem un viņu tuviniekiem vai viņu apvienībām tādā veidā, kas negatīvi neietekmē drošības izmeklēšanas mērķus.”

9 Saskaņā ar minētās regulas 16. pantu “Izmeklēšanas ziņojums”:

“1. Katras drošības izmeklēšanas nobeigumā sagatavo ziņojumu atbilstīgi tam, kāda veida nelaimes gadījums vai nopietns incidents ir noticis un cik tas bijis nopietns. Ziņojumā norāda, ka drošības izmeklēšanas vienīgais nolūks ir novērst nelaimes gadījumu un incidentu atkārtošanos nākotnē un nevis noteikt vainīgo vai uzlikt atbildību. Ziņojumā attiecīgā gadījumā ietver drošības rekomendācijas.

2. Ziņojumā tiek aizsargāta visu nelaimes gadījumā vai nopietnā incidentā iesaistīto personu anonimitāte.

3. Ja ziņojumus sagatavo, kamēr vēl nav pabeigta drošības izmeklēšana, pirms to publicēšanas drošības izmeklēšanas iestāde var lūgt attiecīgām iestādēm, tostarp EASA, un ar šo iestāžu starpniecību – projekta sertifikāta turētājam, ražotājam un ekspluatantam sniegt savus komentārus. To pienākums ir ievērot dienesta noslēpuma noteikumus attiecībā uz sniegto konsultāciju saturu.

4. Pirms nobeiguma ziņojuma publicēšanas drošības izmeklēšanas iestāde lūdz attiecīgajām iestādēm, tostarp EASA, un ar to starpniecību – projekta sertifikāta turētājam, ražotājam un ekspluatantam sniegt savus komentārus, un to pienākums ir ievērot dienesta noslēpuma noteikumus attiecībā uz sniegto konsultāciju saturu. Lūdzot šos komentārus, drošības izmeklēšanas iestāde ievēro starptautiskos standartus un ieteikto praksi.

5. Informāciju, uz kuru attiecas 14. pants, iekļauj ziņojumā tikai tad, ja tā attiecas uz nelaimes gadījuma vai nopietna incidenta analīzi. Netiek izpausta informācija vai tās elementi, kas uz šo analīzi neattiecas.

6. Drošības izmeklēšanas iestāde nobeiguma ziņojumu publisko cik vien drīz iespējams un, ja iespējams, 12 mēnešu laikā pēc nelaimes gadījuma vai nopietna incidenta dienas.

7. Ja nobeiguma ziņojumu minēto 12 mēnešu laikā publiskot nav iespējams, drošības izmeklēšanas iestāde sniedz starpposma ziņojumu vismaz katrā nelaimes gadījuma vai nopietna incidenta gadadienā, tajā detalizēti izklāstot, kā virzās izmeklēšana un kādi jautājumi saistībā ar drošību ir aktualizēti.

[..]”

Regulējums par atgadījumiem civilajā aviācijā

10 Direktīva 2003/42 tika atcelta un aizstāta ar Regulu Nr. 376/2014.

11 Regulas Nr. 376/2014 6., 12., 16., 20., 32.–34., 40. un 50. apsvērumā ir teikts:

“(6) Lai uzlabotu aviācijas lidojumu drošumu, attiecīgā informācija par civilās aviācijas lidojumu drošumu būtu jāpaziņo, jāapkopo, jāglabā, jāaizsargā, jāizplata, būtu jāveic šādas informācijas apmaiņa, un tā būtu jāanalizē, un uz apkopotās informācijas pamata būtu jāveic attiecīgi drošuma uzlabošanas pasākumi. [..]

[..]

(12) Drošības izmeklēšanas iestādēm un jebkurai vienībai, kam uzticēta civilās aviācijas lidojumu drošuma regulēšana Savienībā, vajadzētu būt pilnīgai piekļuvei savās valstīs apkopotajām ziņām par atgadījumiem un glabātajiem ziņojumiem par atgadījumiem, lai pieņemtu lēmumu par to, kuru incidentu drošības izmeklēšanu būtu jāveic, kā arī lai noteiktu, kur gūstama mācība aviācijas drošības interesēs, un lai izpildītu savas saistības pārraudzības jomā.

[..]

(16) Lai atvieglinātu informācijas apmaiņu, ziņojumi par atgadījumiem būtu jāglabā datubāzēs, kurām būtu jābūt saderīgām ar Eiropas koordinācijas centra gaisa kuģu atgadījumu ziņošanas sistēmu (*Eccairs*) (programmatūra, ko ziņojumu par atgadījumiem glabāšanai izmanto visas dalībvalstis un Eiropas Centrālais repozitorijs) [..]

[..]

(20) Apmaiņas ar informāciju par atgadījumiem mērķim vajadzētu būt novērst aviācijas nelaimes gadījumus un incidentus. Tas nebūtu jāizmanto, lai noteiktu vainīgo vai sauktu pie atbildības vai lai noteiktu drošuma rādītāju kritērijus.

[..]

(32) Būtu jāsniedz plašākai sabiedrībai vispārēja kopsavilkuma informācija par aviācijas drošības līmeni dalībvalstīs un Savienībā. Minētajā informācijā būtu jo īpaši jāatspoguļo tendences un analīze, kas veikta, dalībvalstīm īstenojot šo regulu, kā arī informācija par Eiropas Centrālā repositoija saturu kopsavilkuma veidā, un to var sniegt, publicējot informāciju par lidojumu drošuma darbības rādītājiem (*SPI*).

(33) Civilās aviācijas drošības sistēma ir izveidota, pamatojoties uz atgriezenisko saiti un pieredzi, kas gūta nelaimes gadījumos un incidentos. Ziņošana par atgadījumu un informācijas par atgadījumu izmantošana lidojumu drošuma uzlabošanai balstās uz uzticēšanās saikni starp ziņotāju un vienību, kas atbild par informācijas apkopošanu un izvērtēšanu. Šajā sakarā ir stingri jāpiemēro konfidencialitātes noteikumi. Šie principi – aizsargāt ar lidojumu drošumu saistītu informāciju no neatbilstīgas izmantošanas un ierobežot piekļuvi Eiropas Centrālajam repositoijam ar tikai tām ieinteresētajām personām, kas līdzdarbojas civilās aviācijas drošības uzlabošanā, – ir ieviesti, lai nodrošinātu nepārtrauktu ar lidojumu drošumu saistītās informācijas pieejamību, uz kuras pamata varētu atbilstīgi un laikus veikt preventīvu pasākumu un uzlabot aviācijas drošību. Šajā sakarā būtu pienācīgi jāaizsargā sensitīva ar lidojumu drošumu saistīta informācija un jānodrošina tās apkopšana, garantējot šīs informācijas konfidencialitāti, informācijas avota aizsardzību un nodrošinot civilās aviācijas ziņošanas sistēmās par atgadījumiem nodarbinātā personāla uzticēšanos. Būtu jāievieš pienācīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka ziņošanas par atgadījumiem shēmas satvarā apkopotajai informācijai saglabā konfidencialitāti un ka piekļuve Eiropas Centrālajam repositoijam ir ierobežota. Valstu noteikumos par informācijas brīvību būtu jāņem vērā šādas informācijas nepieciešamā konfidencialitāte. Apkopotā informācija būtu pienācīgi jāaizsargā pret neatļautu izmantošanu vai izpaušanu. Tā būtu jāizmanto tikai un vienīgi aviācijas drošības uzturēšanas vai uzlabošanas nolūkā, un tā nebūtu jāizmanto, lai noteiktu vainīgo vai sauktu pie atbildības.

(34) Lai nodrošinātu darbinieku vai līgumdarbinieku uzticēšanos organizācijas ziņošanas par atgadījumiem sistēmai, informācija, ko satur ziņojumi par atgadījumiem, būtu pienācīgi jāaizsargā un nebūtu jāizmanto citiem mērķiem kā vien aviācijas drošības uzturēšanai vai uzlabošanai. [..]

[..]

(40) Lai uzlabotu personu uzticēšanos sistēmai, ziņojumu par atgadījumiem izskatīšana būtu jāorganizē tā, lai pienācīgi tiktu aizsargāta ziņotāja un citu personu, kas minētas ziņojumos par atgadījumu, identitātes konfidencialitāte [..]

[..]

(50) Piemērojot šo regulu, būtu pilnībā jāievēro noteikumi par datu apstrādi un personu aizsardzību [..]. Piemērojot šo regulu, būtu pilnībā jāievēro noteikumi par piekļuvi datiem, kā noteikts [..] Regulā (EK) Nr. 1049/2001, izņemot gadījumus saistībā ar tādu datu un informācijas izplatīšanu, kas iekļauti Eiropas Centrālajā repozitorijā un ko aizsargā ar stingrākiem piekļuves noteikumiem, kuri paredzēti šajā regulā.”

12 Regulas Nr. 376/2014 1. pants “Mērķi” ir formulēts šādi:

“1. Šīs regulas mērķis ir uzlabot aviācijas drošību, gādājot par to, lai attiecīgā informācija saistībā ar civilo aviāciju tiktu paziņota, apkopota, glabāta, aizsargāta, lai tiktu veikta šādas informācijas apmaiņa, lai tā tiktu izplatīta un analizēta.

Šī regula nodrošina:

- a) lai vajadzības gadījumā, ņemot par pamatu apkopotās informācijas analīzi, laikus tiktu veikts drošuma pasākums;
  - b) ar lidojumu drošumu saistītās informācijas nepārtrauktu pieejamību, ieviešot noteikumus par konfidencialitāti un informācijas atbilstīgu izmantošanu un ziņotāja un ziņojumos par atgadījumu minēto personu saskaņotu un uzlabotu aizsardzību; un
  - c) ka aviācijas drošības riski tiek izskatīti un risināti gan Savienības, gan valsts līmenī.
2. Ziņošanas par atgadījumiem vienīgais mērķis ir novērst nelaiemes gadījumus un incidentus, nevis noteikt vainīgo vai saukt pie atbildības.”

13 Saskaņā ar šīs regulas 2. pantu:

“Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

[..]

- 3) “incidents” ir incidents Regulas [Nr. 996/2010] nozīmē;
- 4) “nopietns incidents” ir nopietns incidents Regulas [Nr. 996/2010] nozīmē;
- 5) “nelaiemes gadījums” ir nelaiemes gadījums Regulas [Nr. 996/2010] nozīmē;
- 6) “deidentificēta informācija” ir informācija, kas izriet no ziņojumiem par atgadījumiem, no kuras ir dzēsti visi personas dati, tādi kā fiziskas personas vārds, uzvārds vai adrese;
- 7) “atgadījums” ir jebkurš ar lidojumu drošumu saistīts notikums, kas apdraud vai kas, ja to nenovērš vai ja uz to nereaģē, varētu apdraudēt gaisa kuģi, personas, kas tajā atrodas, vai jebkuru citu personu un kas jo īpaši ietver nelaiemes gadījumu vai nopietnu incidentu;

[..]

9) “anonimitātes nodrošināšana” ir jebkādu ziņotāja un ziņojumos par atgadījumā minēto personu personas datu, kā arī jebkādu datu, tostarp atgadījumā iesaistītās(-o) organizācijas(-u) nosaukuma(-u), dzēšana no ziņojumiem par atgadījumiem, kuri varētu atklāt ziņotāja vai trešo personu identitāti vai pēc kuriem minēto informāciju varētu izsecināt no ziņojuma par atgadījumu;

[..].”

14 Regulas Nr. 376/2014 3. panta “Priekšmets un darbības joma” 1. punktā ir paredzēts:

“Ar šo regulu nosaka noteikumus attiecībā uz:

a) ziņošanu par atgadījumiem, kas apdraud vai kas, ja tos nenovērš vai nerisina, apdraudētu gaisa kuģi, personas, kas tajā atrodas, jebkuru citu personu, kā arī aprīkojumu vai iekārtas, kas ietekmē gaisa kuģa ekspluatāciju; un ziņošanu par citu atbilstīgo ar drošumu saistīto informāciju minētajā kontekstā;

b) analīzi un turpmāko rīcību saistībā ar ziņotajiem atgadījumiem un citu ar drošumu saistītu informāciju;

c) aviācijas jomas profesionāļu aizsardzību;

d) ar lidojumu drošumu saistītās apkopotās informācijas atbilstīgu izmantošanu;

e) apkopotās informācijas iekļaušanu Eiropas Centrālajā repozitorijā; un

[..].”

15 Saskaņā ar šīs regulas 4. pantu “Obligātā ziņošana”:

“1. Šā panta 6. punktā uzskaitītās personas atbilstīgi obligātās ziņošanas par atgadījumiem sistēmām, ievērojot šo pantu, ziņo par tiem atgadījumiem, kuri var būtiski apdraudēt aviācijas drošību un kuri ietilpst šādās kategorijās:

a) atgadījumi, kas saistīti ar gaisa kuģa ekspluatāciju, piemēram:

[..]

iv) atgadījumi lidojuma laikā;

[..]

2. Ikvienu organizācija, kas kādā dalībvalstī veic uzņēmējdarbību, izveido obligātās ziņošanas sistēmu, lai atvieglinātu ziņu apkopošanu par atgadījumiem, kas minēti 1. punktā.

3. Ikviens dalībvalsts izveido obligātās ziņošanas sistēmu, lai atvieglinātu ziņu apkopošanu par atgadījumiem, tostarp tādu ziņu apkopošanu par atgadījumiem, kuras savākušas organizācijas, ievērojot 2. punktu.

[..]

6. Par 1. punktā minētajiem atgadījumiem turpmāk norādītās fiziskās personas ziņo, vai nu izmantojot sistēmu, ko saskaņā ar 2. punktu izveidojusi organizācija, kurā ziņotājs ir nodarbināts, kura ar viņu noslēgusi līgumu vai izmanto viņa pakalpojumus, vai, ja tas nav iespējams, izmantojot sistēmu, ko saskaņā ar 3. punktu izveidojusi dalībvalsts, kurā to organizācija veic uzņēmējdarbību, vai valsts, kas izdevusi, apstiprinājusi vai nomainījusi pilota licenci, vai izmantojot sistēmu, ko saskaņā ar 4. punktu izveidojusi [EASA]:

- a) gaisa kuģa kapteinis vai – gadījumos, kad gaisa kuģa kapteinis nespēj ziņot par atgadījumu, – jebkurš cits apkalpes loceklis, kurš ir nākamais vadības ķēdē, dalībvalstī reģistrētam gaisa kuģim vai tādām ārpus Savienības reģistrētam gaisa kuģim, ko izmanto ekspluatants, kura darbību pārraudzību nodrošina kāda dalībvalsts, vai ekspluatants, kas Savienībā veic uzņēmējdarbību;
- b) persona, kas ir iesaistīta kādas dalībvalsts vai [EASA] pārraudzībā esoša gaisa kuģa vai jebkura tā aprīkojuma vai daļas projektēšanā, izgatavošanā, nepārtrauktā lidojumderīguma uzraudzībā, tehniskajā apkopē vai pārbūvē;
- c) persona, kas paraksta dalībvalsts vai [EASA] pārraudzībā esoša gaisa kuģa vai jebkura tā aprīkojuma vai daļas lidojumderīguma pārbaudes sertifikātu vai izmantošanas sertifikātu;
- d) persona, kas veic pienākumus, kuru pildīšanai tai ir nepieciešama dalībvalsts atļauja būt par gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēja, kam uzticēti uzdevumi saistībā ar aeronavigācijas pakalpojumiem, darbinieku [..]
- e) persona, kas veic ar lidojumu drošuma pārvaldību saistītus pienākumus lidostā [..]

[..]

7. Personas, kas minētas 6. punktā, par atgadījumiem paziņo 72 stundu laikā pēc tam, kad tā uzzina par attiecīgo atgadījumu, ja vien to nekavē ārkārtas apstākļi.

8. Pēc tam, kad ir paziņots par atgadījumu, ikviena organizācija, kura veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī, uz kuru neattiecas 9. punkts, minētās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kā noteikts 6. panta 3. punktā, pēc iespējas drīzāk un katrā gadījumā ne vēlāk kā 72 stundu laikā pēc atgadījuma konstatēšanas sniedz ziņas par atgadījumiem, kas apkopotas saskaņā ar šā panta 2. punktu.

[..]”

- 16 Regulas Nr. 376/2014 5. panta “Brīvprātīgā ziņošana” 1.–3. punktā ir paredzēts, ka ikviena organizācija, kas veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī, ikviena dalībvalsts un [EASA] izveido brīvprātīgās ziņošanas sistēmu, lai atvieglinātu apkopošanu, pirmkārt, ziņām par atgadījumiem, kas, iespējams, nav reģistrēti šīs regulas 4. pantā paredzētajā obligātās ziņošanas sistēmā un, otrkārt, citai ar lidojumu drošumu saistītai informācijai, ko ziņotājs uzskata par faktisku vai potenciālu apdraudējumu aviācijas drošībai. Minētās regulas 5. panta 7. punktā ir paredzēts, ka organizācijas, dalībvalstis un [EASA] var izveidot citas lidojumu drošuma informācijas apkopšanas un apstrādes sistēmas ziņu apkopšanai par tādiem atgadījumiem, attiecībā uz kuriem pastāv risks, ka tie varētu nebūt reģistrēti ziņošanas sistēmās, kas minētas šā panta 1., 2. un 3. punktā un šīs regulas 4. pantā.

17 Regulas Nr. 376/2014 6. pantā “Informācijas apkopošana un glabāšana” ir paredzēts:

“[..]

3. Ikviens dalībvalsts izraugās vienu vai vairākas kompetentās iestādes, lai izveidotu mehānismu ar mērķi neatkarīgi apkopot, izvērtēt, apstrādāt, analizēt un glabāt ziņas par atgadījumiem, kas sniegtas, ievērojot 4. un 5. pantu.

Ziņojumu apstrādi veic tā, lai novērstu informācijas izmantošanu citiem nolūkiem nekā aviācijas drošība, un pienācīgi aizsargājot ziņotāja un ziņojumā par atgadījumu minēto personu identitātes konfidencialitāti nolūkā veicināt “taisnīguma kultūru”.

[..]

6. Ziņojumus par atgadījumiem, kuru pamatā ir saskaņā ar 4. un 5. pantu apkopotās ziņas par atgadījumiem, 3. punktā minētās kompetentās iestādes glabā valsts datubāzē.

[..]”

18 Šīs regulas 7. panta “Ziņojumu par atgadījumiem kvalitāte un saturs” 4. punktā ir noteikts:

“Datubāzēs, kas minētas 6. panta 5., 6. un 8. punktā, izmanto formātus, kas ir:

a) standartizēti informācijas apmaiņas vienkāršošanas nolūkā; un

b) sadarbspējīgi ar *Eccairs* programmatūru [..]

[..]”

19 Minētās regulas 8. panta “Eiropas Centrālais repozitorijs” 1. un 2. punktā citastarp ir paredzēts, ka Komisija pārvalda Eiropas Centrālo repozitoriju, lai tajā glabātu visus Savienībā apkopotos ziņojumus par atgadījumiem, un ka katra dalībvalsts atjaunina šā repozitorija datus, pārsūtot uz to visu ar lidojumu drošumu saistīto informāciju, kas uzglabāta šīs regulas 6. panta 6. punktā minētajās valstu datubāzēs.

20 Regulas Nr. 376/2014 9. panta “Informācijas apmaiņa” 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis un [EASA] piedalās informācijas apmaiņā, gādājot par to, lai visa ar lidojumu drošumu saistītā informācija, kas tiek glabāta to attiecīgajās ziņojumu datubāzēs, būtu pieejama pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm, [EASA] un Komisijai, izmantojot Eiropas Centrālo repozitoriju.

Ziņojumus par atgadījumiem pārsūta Eiropas Centrālajam repozitorijam ne vēlāk kā 30 dienas pēc to ievadišanas valsts datubāzē.

Ikreiz, kad tas nepieciešams, ziņojumus par atgadījumiem atjaunina ar papildu informāciju, kas saistīta ar lidojumu drošumu.

[..]”

- 21 Šīs regulas 10. panta “Eiropas Centrālajā repozitorijā glabātās informācijas izplatīšana” 1. punktā ir noteikts:

“Jebkurai vienībai, kam uzticēta civilās aviācijas lidojumu drošuma regulēšana, vai drošības izmeklēšanas iestādei Savienībā ir droša pilnīga tiešsaistes piekļuve Eiropas Centrālajā repozitorijā iekļautajai informācijai par atgadījumiem.

Šo informāciju izmanto saskaņā ar 15. un 16. pantu.”

- 22 Minētās regulas 13. pants “Atgadījumu analīze un turpmākie pasākumi valsts līmenī” ir formulēts šādi:

“[..]

9. Ja tāda ir pieejama, informāciju saistībā ar atsevišķu atgadījumu vai atgadījumu grupu analīzi un turpmākiem pasākumiem, kas iegūta, ievērojot šo pantu, saskaņā ar 8. panta 2. un 3. punktu laikus – un ne vēlāk kā divus mēnešus pēc to iekļaušanas valsts datubāzē – iekļauj Eiropas Centrālajā repozitorijā.

10. Informāciju, kas iegūta, analizējot ziņojumus par atgadījumiem, dalībvalstis izmanto, lai noteiktu korektīvos pasākumus, ja tādi nepieciešami, kas veicami valsts lidojumu drošuma programmas satvarā.

11. Lai informētu sabiedrību par civilās aviācijas lidojumu drošuma līmeni, katra dalībvalsts vismaz reizi gadā publicē lidojumu drošuma pārskatu. Lidojumu drošuma pārskatā:

- a) iekļauj informāciju – kopsavilkuma formā un nodrošinot tās anonimitāti – par to atgadījumu un citas ar lidojumu drošumu saistītas informācijas veidiem, par kuriem ziņots, izmantojot tās obligātās un brīvprātīgās ziņošanas sistēmas;
- b) konstatē tendences;
- c) konstatē pasākumu, ko tā veikusi.

12. Dalībvalstis var publicēt arī ziņojumus par atgadījumiem un riska analīzes rezultātus, nodrošinot šo datu anonimitāti.”

- 23 Saskaņā ar šīs regulas 15. pantu “Informācijas konfidencialitāte un atbilstīga izmantošana”:

“1. Dalībvalstis un organizācijas saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem un [EASA], veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu pienācīgo konfidencialitāti ziņām par atgadījumiem, kuras tās saņēmušas atbilstīgi 4., 5. un 10. pantam.

Ikviens dalībvalsts, ikviens organizācija, kas veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī, vai [EASA] personas datus apstrādā tikai tik lielā mērā, kādā tas nepieciešams, piemērojot šo regulu, neskarot valsts tiesību aktus, ar ko tiek īstenota [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīva 95/46/EK [(1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV 1995, L 281, 31. lpp.)].

2. Neskarot Regulas [Nr. 996/2010] 12., 14. un 15. pantā minētos noteikumus, kas attiecas uz informācijas par lidojumu drošumu aizsardzību, informāciju, kas iegūta no ziņojumiem par atgadījumiem, izmanto tikai tajos nolūkos, kuriem tā ir apkopota.

Dalībvalstis, [EASA] un organizācijas šo informāciju par atgadījumiem nedara pieejamu vai neizmanto:

- a) lai noteiktu vainīgo vai sauktu pie atbildības; vai
- b) jebkurā citā nolūkā, kas nav aviācijas drošības uzturēšana vai uzlabošana.

[..]”

24 Regulas Nr. 376/2014 16. panta “Informācijas avota aizsardzība” 3. punktā ir paredzēts:

“Ikviens dalībvalsts nodrošina, lai nekādi personas dati nekad netiktu reģistrēti 6. panta 6. punktā minētajā valsts datubāzē. Šādu deidentificētu informāciju dara pieejamu visām attiecīgajām personām, piemēram, lai tās varētu pildīt savus uzdevumus saistībā ar aviācijas drošības uzlabošanu.”

25 Šīs regulas 20. panta “Piekluve dokumentiem un personas datu aizsardzība” 1. punkts ir formulēts šādi:

“Izņemot 10. un 11. pantu, ar ko nosaka stingrākus noteikumus attiecībā uz piekļuvi Eiropas Centrālajā repozitorijā iekļautajiem datiem un informācijai, šo regulu piemēro, neskarot Regulu [Nr. 1049/2001].”

Nīderlandes tiesības

Valsts pārvaldes pārskatāmības likums

26 Tiesības uz plašas sabiedrības piekļuvi valsts pārvaldes iestāžu dokumentiem, ciktāl tās attiecas uz pamatlietu, reglamentēja 1991. gada 31. oktobra *Wet houdende regelen betreffende de openbaarheid van bestuur* (Valsts pārvaldes pārskatāmības likums; *Stb.*, 1991, Nr. 703; turpmāk tekstā – “Valsts pārvaldes pārskatāmības likums”).

27 Valsts pārvaldes pārskatāmības likuma 2. panta 1. punktā bija paredzēts:

“Veicot savus pienākumus, valsts pārvaldes iestāde sniedz informāciju atbilstoši šim likumam, ciktāl citu likumu normās nav paredzēts citādi, un ievēro plašas sabiedrības intereses attiecībā uz piekļuvi informācijai.”

28 Šā likuma 3. pantā bija noteikts:

“1. Ikviens persona var vērsties pie valsts pārvaldes iestādes vai institūcijas, dienesta vai uzņēmuma, par kura darbību ir atbildīga valsts pārvaldes iestāde, ar lūgumu sniegt informāciju, kas ietverta dokumentos, kuri attiecas uz administratīvu lietu.

2. Lūguma iesniedzējs norāda konkrēto administratīvu lietu vai ar to saistīto dokumentu, par kuru viņš vēlas saņemt informāciju.

3. Iesniedzējam nav pienākuma šādā lūgumā pamatot savu ieinteresētību.

[..]

5. Apmierinot šādu lūgumu sniegt informāciju, ievēro 10. un 11. panta noteikumus.”

29 Minētā likuma 10. panta 2. punkts bija formulēts šādi:

“Informācijas sniegšana uz šā likuma pamata nav nodrošināma arī tad, ja ieinteresētība šādā sniegšanā neprevālē pār šādām interesēm:

a) Nīderlandes Karalistes attiecības ar citām valstīm un ar starptautiskajām organizācijām;

[..]

d) valsts pārvaldes iestāžu veiktas pārbaudes un to īstenota kontrole un uzraudzība;

e) privātās dzīves neaizskaramība;

[..].”

Aviācijas likums

30 1992. gada 18. jūnija *Wet houdende algemene regeling met betrekking tot het luchtverkeer* (Vispārīgais aviācijas likums; *Stb.*, 1992, Nr. 368) – redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – “Aviācijas likums”) – 7.1. panta 1. punktā bija paredzēts:

“Par atgadījumiem ir jāinformē infrastruktūras un vides ministrs.”

31 Aviācijas likuma 7.2. panta 1. punkts bija izteikts šādā redakcijā:

“Informācija, kas iegūta no 7.1. panta 1. punktā minētā paziņojuma vai saņemta no Eiropas Savienības dalībvalsts pēc līdzīga paziņojuma šajā dalībvalstī, nav publiskojama.”

Tiesvedības priekšvēsture un prejudiciālie jautājumi

32 *RTL* uzņēmumi, pamatojoties uz Valsts pārvaldes pārskatāmības likumu, ar 2018. gada 10. janvāra vēstuli lūdza *minister van Justitie en Veiligheid* (tieslietu un drošības ministrs, Nīderlande) sniegt visu informāciju saistībā ar lidsabiedrības *Malaysia Airlines* lidmašīnas, kas veica lidojumu ar *IATA (International Air Transport Association)* piešķirto reisa numuru MH17 no Amsterdamas (Nīderlande) uz Kuala Lumpur (Malaizija) (turpmāk tekstā – “MH17”), notriekšanu. MH17 tika notriekta 2014. gada 17. jūlijā, kad tā šķērsoja Ukrainas gaisa telpas daļu, kas atrodas virs Doneckas reģiona Ukrainas austrumos. Ar savu informācijas pieprasījumu, kas citastarp attiecās uz tādu dokumentu kategoriju, kuri apzīmēti kā “*ECCAIRS* [datorprogrammā glabāti] 2014. gada ziņojumi par Ukrainu” (turpmāk tekstā – “*ECCAIRS* ziņojumi”), *RTL* uzņēmumi mēģināja iegūt informāciju par to, kas Nīderlandes iestādēm bija zināms par šo atgadījumu.

33 Tieslietu un drošības ministrs daļu no šā informācijas pieprasījuma – attiecībā uz *ECCAIRS* ziņojumiem – pārsūtīja infrastruktūras un ūdenssaimniecības ministram. Pēc meklēšanas Nīderlandes datubāzē viņš konstatēja, ka Nīderlandes kompetentā iestāde tajā bija iekļāvusi trīs

- ziņojumus par atgadījumiem, kas 2014. gadā notikuši Ukrainas gaisa telpā. Tomēr viņš nenoskaidroja, vai pārējo dalībvalstu kompetentās iestādes savā attiecīgajā datubāzē vai Eiropas Centrālajā repozitorijā bija iekļāvušas citus ziņojumus par šo tematu.
- 34 Infrastruktūras un ūdenssaimniecības ministrs ar 2018. gada 17. aprīļa lēmumu minēto informācijas pieprasījumu – ciktāl tas attiecas uz *ECCAIRS* ziņojumiem – noraidīja. Šā lēmuma pamatojumā būtībā ir norādīts, ka pastāv speciāls izpaušanas aizlieguma regulējums, kas izriet no Regulas Nr. 376/2014, un ka aplūkojamajai informācijai ir piemērojams vienīgi šis regulējums, nevis vispārīgais regulējums par plašas sabiedrības piekļuvi valsts pārvaldes iestāžu dokumentiem, kurš izveidots ar Valsts pārvaldes pārskatāmības likumu. Viņš norādīja, ka šā speciālā regulējuma tiesiskās sekas ir tādas, ka, pirmkārt, informāciju, kas tiek glabāta dalībvalstu datubāzēs, var sniegt vienīgi ieinteresētajām personām, kuras definētas šīs regulas II pielikumā, un, otrkārt, to var izmantot vienīgi aviācijas drošības uzturēšanas vai uzlabošanas nolūkā.
- 35 *RTL* uzņēmumi iesniedza iesniegumu par minētā lēmuma apstrīdēšanu administratīvā procesa kārtībā.
- 36 Ar 2018. gada 17. oktobra lēmumu infrastruktūras un ūdenssaimniecības ministrs savu 2018. gada 17. aprīļa lēmumu atstāja negrozītu – ar papildu pamatojumu, ka – būtībā – Aviācijas likuma 7.2. pants, ar kuru esot paredzēts nodrošināt Regulas Nr. 376/2014 pareizu transponēšanu šīs valsts tiesībās, liedzot sniegt informāciju par MH17 notriekšanu tādām juridiskām personām kā *RTL* uzņēmumi.
- 37 Pēc tam *RTL* uzņēmumi šo lēmumu pārsūdzēja *rechtbank Midden-Nederland* (Centrālņīderlandes tiesa, Nīderlande).
- 38 Ar 2019 gada 7. novembra spriedumu pēdējā minētā tiesa *RTL* uzņēmumu prasību noraidīja kā nepamatotu.
- 39 Apelācijas tiesvedībā iesniedzējtiesā – *Raad van State* (Valsts padome, Nīderlande) – *RTL* uzņēmumi citastarp apgalvo, ka Regulu Nr. 376/2014 un Aviācijas likuma 7.2. pantu nevar interpretēt tādējādi, ka ar tiem būtu ieviests speciāls regulējums par konfidencialitāti jeb izpaušanas aizliegumu, kura tiesiskās sekas būtu tādas, ka *RTL* uzņēmumiem ir pilnīgi un absolūti liegts izmantot ar Valsts pārvaldes pārskatāmības likumu ieviestajā vispārīgajā regulējumā par plašas sabiedrības piekļuvi valsts pārvaldes iestāžu dokumentiem paredzēto iespēju iegūt informāciju par MH17 notriekšanu. Šīs regulas 15. panta formulējuma, konteksta un mērķu izvērtējums gan liecinot par to, ka Savienības likumdevējs bija paredzējis ieviest speciālu konfidencialitātes regulējumu aviācijas drošības jomā. Tomēr šis konfidencialitātes regulējums neparedzot pilnīgu un absolūtu aizliegumu izpaust informāciju, uz kuru tas attiecas.
- 40 *RTL* uzņēmumi pakārtoti norāda, ka, pat ja tiktu atzīts, ka ir piemērojams minētais konfidencialitātes regulējums, nevis kāds cits regulējums, tad tā interpretēšanā tik un tā būtu jāievēro tiesības uz vārda un informācijas brīvību, kas nostiprinātas 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – “ECPAK”) 10. pantā. Tātad uzņēmumiem, kas darbojas plašsaziņas līdzekļu nozarē, tomēr esot iespējams panākt tādas konkrētas informācijas saņemšanu, kas ietilpst svarīgu vispārējo interešu jomā, kāda ir informācija attiecībā uz katastrofālo atgadījumu, par kādu uzskatāma MH17 notriekšana.

- 41 Šajā kontekstā iesniedzējtiesai, pirmām kārtām, ir šaubas par konfidencialitātes regulējuma, kas ieviests ar Regulas Nr. 376/2014 15. pantu, tvērumu, par tā saderību ar speciālo regulējumu par izpaušanas aizliegumu, kurš ieviests ar Aviācijas likumu, kā arī par šo abu regulējumu saikni ar vispārīgo regulējumu par plašas sabiedrības piekļuvi valsts pārvaldes iestāžu dokumentiem, kas šis valsts tiesību sistēmā ieviests ar Valsts pārvaldes pārskatāmības likumu.
- 42 Šajā ziņā minētā tiesa citastarp norāda, ka Direktīvas 2003/42 un Regulas Nr. 376/2014 izvērtējums nav pietiekams, lai konstatētu, vai šajos tiesību aktos ir paredzēts, pieļauts vai – gluži pretēji – izslēgts pilnīgs un absolūts aizliegums izpaust informāciju, kurai piemērojami dažādie, ar tiem ieviestie konfidencialitātes regulējumi. Proti, to normās un preambulas apsvērumos, kas varētu palīdzēt noskaidrot to tvērumu, holandiešu valodas versijā esot minēta nepieciešamība nodrošināt šīs informācijas “atbilstīgu” jeb “pienācīgu” konfidencialitāti. Turklāt tajos vietumos esot norādīts uz “informāciju”, ko saņēmušas dalībvalstu kompetentās iestādes, bet citviet uz to glabātu “konfidenciālu informāciju” vai “ziņām par atgadījumiem”, kas varētu apdraudēt aviācijas drošību, neprecizējot ar tiešu formulējumu nedz šo dažādo jēdzienu nozīmi, nedz to savstarpējo saistību.
- 43 Turklāt minētā tiesa uzskata, ka šie dažādie regulējumi ir jāinterpretē, ņemot vērā, pirmkārt, tiesības uz vārda un informācijas brīvību, ko Hartas 11. pants un ECPAK 10. pants vispārēji garantē ikvienai personai un, otrkārt, preses tiesības un īpašo “sargsuņa” lomu, kas atzītas otrajā no šiem pantiem, kā Eiropas Cilvēktiesību tiesa citastarp atgādinājusi tās 2016. gada 8. novembra spriedumā *Magyar Helsinki Bizottság* pret Ungāriju (CE:ECHR:2016:1108JUD001803011).
- 44 Otrām kārtām, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, kādas sekas būtu tam, ka Aviācijas likums eventuāli nebūtu saderīgs ar Regulu Nr. 376/2014, kas interpretēta kopsakarā ar Hartas 11. pantu. Šajā ziņā tā uzskata, ka tad, ja būtu uzskatāms, ka šajā likumā ietvertais speciālais izpaušanas aizlieguma regulējums nav saderīgs ar Regulu Nr. 376/2014 un ka līdz ar to tas nav piemērojams, lēmuma, ar kuru infrastruktūras un ūdenssaimniecības ministrs noraidījis *RTL* uzņēmumu iesniegto informācijas pieprasījumu, tiesiskums būtu jāizvērtē, ņemot vērā Valsts pārvaldes pārskatāmības likumu. Lai gan ar šo likumu nav paredzēts nodrošināt Savienības sekundāro tiesību aktu transponēšanu un piemērošanu un ar minēto regulu nav vispārēji saskaņotas plašas sabiedrības tiesības uz piekļuvi valsts pārvaldes iestāžu dokumentiem dalībvalstīs, tomēr arī šis likums esot jāinterpretē, pēc iespējas ņemot vērā ar Regulu Nr. 376/2014 izveidoto konfidencialitātes regulējumu, kā citastarp norādīts šīs regulas 33. apsvērumā.
- 45 Šādos apstākļos *Raad van State* (Valsts padome) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Ko nozīmē “ziņas par atgadījumiem” un “pienācīga konfidencialitāte” Regulas Nr. 376/2014 15. panta 1. punkta izpratnē, ņemot vērā [Hartas] 11. pantā un ECPAK 10. pantā nostiprināto vārda un informācijas brīvību?
- 2) Vai, ņemot vērā Hartas 11. pantā un ECPAK 10. pantā nostiprināto vārda un informācijas brīvību, Regulas Nr. 376/2014 15. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir saderīgs ar tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkojamais, saskaņā ar kuru nedrīkst izpaust nekādu informāciju par ziņotajiem atgadījumiem?”

- 3) Ja atbilde uz otro jautājumu būtu noliedzīga, vai kompetentā valsts iestāde var piemērot vispārīgu valsts regulējumu par informācijas sniegšanu, saskaņā ar kuru informācija nav izpaužama, ja vien šāda izpaušana nav svarīgāka par interesēm saistībā, piemēram, ar attiecībām ar citām valstīm un starptautiskajām organizācijām, valsts iestāžu veiktu pārbaudi, kontroli un uzraudzību, privātās dzīves neaizskaramību un izvairīšanos no nesamērīgām priekšrocībām vai nelabvēlīgiem apstākļiem fiziskām vai juridiskām personām?
- 4) Vai, piemērojot vispārīgo valsts regulējumu par informācijas sniegšanu, nozīmīgi ir tas, vai runa ir par informāciju no valsts datubāzes vai informāciju no (vai par) ziņojumiem, kas ietverti citos dokumentos, piemēram, politiskos dokumentos?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un otro jautājumu

- 46 Ar pirmo un otro jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 376/2014 15. pants kopsakarā ar Hartas 11. pantā nostiprinātajām tiesībām uz vārda un informācijas brīvību ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstu kompetento iestāžu glabātai informācijai par “atgadījumu” saistībā ar lidojumu drošumu šīs regulas 2. panta 7. punkta izpratnē ir piemērojams konfidencialitātes regulējums, un tam ir tādas sekas, ka nedz plašai sabiedrībai, nedz arī plašsaziņas līdzekļu nozares uzņēmumam nav tiesību tai piekļūt.
- 47 Šajā ziņā vispirms jāatgādina, ka gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas prasībām, gan no vienlīdzības principa izriet, ka, lai noteiktu Savienības tiesību normas nozīmi un tvērumu, tās teksts, kurā nav nevienas tieši formulētas atsauces uz dalībvalsts tiesību normām, visā Savienībā parasti ir interpretējams autonomi un vienveidīgi. Tas ir jānoskaidro, ņemot vērā ne tikai interpretējamās normas formulējumu, bet arī tās kontekstu un tiesiskā regulējuma, kurā tā ietilpst, mērķus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1984. gada 18. janvāris, *Ekro*, 327/82, EU:C:1984:11, 11. punkts, kā arī 2022. gada 15. novembris, *Senatsverwaltung für Inneres und Sport*, C-646/20, EU:C:2022:879, 40. punkts).
- 48 Turklāt ikviens Savienības tiesību akts, ciktāl iespējams, ir jāinterpretē tā, lai netiktu apšaubīta tā spēkā esamība un atbilstība primāro tiesību aktu kopumam, it īpaši Hartas noteikumiem. Tātad, ja šāda akta normu ir iespējams interpretēt dažādi, prioritāra ir interpretācija, saskaņā ar kuru šī norma ir saderīga ar primārajām tiesībām, nevis interpretācija, kuras dēļ būtu secināms, ka tā nav saderīga (spriedumi, 2019. gada 14. maijs, M u.c. (Bēgļa statusa atcelšana), C-391/16, C-77/17 un C-78/17, EU:C:2019:403, 77. punkts, kā arī 2022. gada 26. aprīlis, Polija/Parlaments un Padome, C-401/19, EU:C:2022:297, 70. punkts).
- 49 Pirmām kārtām, šajā gadījumā attiecībā uz Regulas Nr. 376/2014 15. panta formulējumu ir jānorāda, ka, pirmkārt, šā panta 1. punktā citastarp ir paredzēts, ka dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu konfidencialitāti ziņām par atgadījumiem, kuras tās saņem uz šīs regulas 4., 5. un 10. panta pamata.
- 50 Kā izriet no Regulas Nr. 376/2014 4. panta 1.–3. un 6.–8. punkta, kā arī šīs regulas 5. panta 1.–3. un 7. punkta kopsakarā ar minētās regulas 2. panta 3.–5. un 7. punktā iekļautajām definīcijām “ziņas” šīs pašas regulas izpratnē ietver jebkuru “informāciju”, ko neatkarīgi no tās formas un formāta apkopo dalībvalstu kompetentās iestādes, izmantojot pirmajos divos no šiem trim pantiem paredzētās paziņošanas un ziņojumu apstrādes sistēmas, par atgadījumiem, kuri apdraud vai

varētu apdraudēt gaisa kuģi, personas, kas tajā atrodas, vai jebkuru citu personu – neatkarīgi no tā, vai runa ir par incidentiem, nopietniem incidentiem vai nelaimes gadījumiem. Kā izriet no Regulas Nr. 376/2014 10. panta 1. punkta pirmās daļas, šīs ziņas – plašākā nozīmē – ietver jebkuru “informāciju par šiem atgadījumiem”, kura neatkarīgi no tās formas un formāta tiek glabāta attiecīgi Eiropas Centrālajā repozitorijā un dalībvalstu datubāzēs, kā minēts šīs regulas 8. pantā un 6. panta 6. punktā, konkrētāk, informāciju saistībā ar “izvērtēšanu”, “analīzi” un “turpmākiem pasākumiem”, kas dalībvalstu kompetentajām iestādēm jāveic atbilstoši minētās regulas 6. panta 3. punkta pirmajai daļai un 13. panta 9. punktam, kā arī informāciju attiecībā uz “korektīviem pasākumiem”, kuri jāveic uz šīs regulas 13. panta 10. punkta pamata.

- 51 Līdz ar to, kā būtībā norādīts ģenerālvokāta secinājumu 30. punktā, Regulas Nr. 376/2014 15. panta 1. punktā paredzētais pienākums ievērot konfidencialitāti attiecas uz jebkuru informāciju par atgadījumiem, ko dalībvalstu kompetentās iestādes vai EASA glabā uz šīs regulas 4., 5. vai 10. panta pamata. Šī informācija ietver gan informāciju, ko apkopojušas dalībvalstu kompetentās iestādes pēc tam, kad ir paziņots par atgadījumu, kurš apdraud vai varētu apdraudēt gaisa kuģi, personas, kas tajā atrodas, vai jebkuru citu personu, gan pārējo informāciju, kura tiek glabāta dalībvalstu datubāzēs un Eiropas Centrālajā repozitorijā, piemēram, to, kas ietverta ziņojumos un pārējos dokumentos vai informācijas nesējos, kurus šīs iestādes izveido vai apkopo pēc tādas paziņošanas.
- 52 Otrkārt, Regulas Nr. 376/2014 15. panta 1. punktā paredzētā konfidencialitātes nodrošināšanas pienākuma tiesiskais tvērums ir precizēts tā 2. punktā, kur definēta šā panta materiālā piemērošanas joma. Proti, šā 2. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka, neskarot Regulas Nr. 996/2010 12., 14. un 15. panta noteikumus par lidojumu drošumu aizsardzību, informāciju, kas iegūta no ziņojumiem par atgadījumiem, izmanto vienīgi tajā nolūkā, kurā tā apkopota. Turklāt saskaņā ar minētā 2. punkta otro daļu dalībvalstis nedara pieejamu un neizmanto informāciju par atgadījumiem, lai noteiktu vainīgo vai sauktu pie atbildības un – plašākā nozīmē – jebkurā citā nolūkā, kas nav aviācijas drošības uzturēšana vai uzlabošana.
- 53 Lai gan Regulas Nr. 376/2014 15. panta 2. punkta pirmā daļa ietver vispārīgu norādi par “nolūkiem, kuriem [tāda informācija] ir apkopota”, no šīs regulas normu kopuma izvērtējuma izriet, ka īstenībā ar šiem nolūkiem ir domāta aviācijas drošības uzturēšana un uzlabošana, kas minēta šīs normas otrajā daļā. Konkrētāk, no minētās regulas 3. panta 1. punkta, 6. panta 3. punkta otrās daļas un 13. panta 10. punkta nepārprotami un konsekventi izriet, ka šo informāciju var darīt pieejamu un izmantot vienīgi tādā nolūkā, kas vienā vai citādā veidā ir saistīts ar aviācijas drošības uzturēšanu vai uzlabošanu, piemēram, to risku apzināšanai, kuri var ietekmēt aviācijas drošību, šo risku uzraudzībai, tādu pasākumu veikšanai, ar kuriem paredzēts tos mazināt, vai civilās aviācijas nozarē strādājošo personu aizsardzībai. Turklāt šīs trīs Regulas Nr. 376/2014 normas un tās 9. panta 1. punkts liecina, ka ar visiem mehānismiem, kuri ieviesti, lai reglamentētu minētās informācijas apstrādes dažādos aspektus, – paziņošanu, glabāšanu, izvērtēšanu un analīzi, kā arī apmaiņu ar to – ir paredzēts veicināt drošības uzturēšanu un uzlabošanu civilās aviācijas jomā.
- 54 Otrām kārtām, attiecībā uz Regulas Nr. 376/2014 15. panta kontekstu un šīs regulas mērķiem ir jānorāda, ka, pirmkārt, – saskaņā ar tās 1. panta 1. punktu – tās mērķis ir uzlabot aviācijas drošību Savienībā, gādājot par to, lai attiecīgā informācija saistībā ar civilo aviāciju tiktu paziņota, apkopota, glabāta, aizsargāta, lai tiktu veikta šādas informācijas apmaiņa un lai tā tiktu izplatīta un analizēta.

- 55 Otrkārt, Regulas Nr. 376/2014 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 2. punktā, kā arī šīs regulas 6., 12., 20., 33., 34. un 40. apsvērumā ir apstiprināts, ka minētās regulas 15. pantā paredzētais konfidencialitātes nodrošināšanas pienākums ir uzskatāms par galveno nepieciešamo elementu ar šo regulu ieviestajā uzraudzības un kontroles sistēmā, ar kuru paredzēts uzlabot aviācijas drošību. Šis pienākums nodrošināt konfidencialitāti pēc būtības ir strikts pienākums, kas attiecas uz jebkuru informāciju, kuru šajā nolūkā apkopo vai izveido dalībvalstu kompetentās iestādes. Minētā pienākuma sekas ir tādas, ka ir aizliegts šo informāciju – lai kāda tā arī nebūtu – darīt pieejamu vai izmantot citā nolūkā.
- 56 Treškārt, lai gan Regulas Nr. 376/2014 pārējās normas neattiecas uz aplūkojamās informācijas sniegšanu un izmantošanu tieši, tomēr to mērķis un sekas nepārprotami ir šīs regulas 15. pantā paredzētā konfidencialitātes nodrošināšanas pienākuma iedarbīguma nodrošināšana, pastiprinot no tā izrietošo aizliegumu darīt pieejamu vai izmantot šo informāciju nolūkā, kas nav tieši minēts šīs regulas 15. pantā.
- 57 Konkrētāk, no Regulas Nr. 376/2014 20. panta kopsakarā ar tās 50. apsvērumu nepārprotami izriet, ka plašas sabiedrības tiesības uz piekļuvi dokumentiem, kādas paredzētas Regulā Nr. 1049/2001, neattiecas uz minēto informāciju. Proti, tai ir piemērojami vienīgi Regulas Nr. 376/2014 10. un 11. panta noteikumi, kas ir stingrāki.
- 58 Ceturtkārt, arī izvērtējums par pārējām aviācijas drošības jomā piemērojamajām regulām, uz kurām Regula Nr. 376/2014 atsaucas vairākkārt, apliecina, ka šīs regulas 15. pantā paredzētais konfidencialitātes nodrošināšanas pienākums ir vispārējs un strikts pienākums.
- 59 Proti, Regulas 2018/1139, kuras mērķis – kā liecina tās 1. panta 1. punkts – ir izveidot visā Savienībā vienvēidīgu civilās aviācijas drošību un uzturēt to augstā līmenī, 72. panta 1. un 5. punktā ir paredzēts, ka informācijas, kuru šīs regulas piemērošanas kontekstā Komisija, EASA un dalībvalstu kompetentās iestādes var apkopot, analizēt un apmainīties ar to, izplatīšana un izmantošana ir jāveic tikai tādā apmērā, kas ir “noteikti vajadzīgs” šā mērķa sasniegšanai. Turklāt minētās regulas 72. panta 6. punktā ir noteikts šo dažādo subjektu pienākums veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu attiecīgās informācijas pienācīgu konfidencialitāti, neskarot vēl “stingrākas” prasības par konfidencialitātes ievērošanu, kuras citastarp iekļautas Regulā Nr. 376/2014. Visbeidzot, Regulas 2018/1139 119. pantā būtībā ir atgādināts, ka Regulā Nr. 1049/2001 paredzētās plašas sabiedrības tiesības uz piekļuvi dokumentiem neattiecas uz informāciju, kas tiek apkopota vai izveidota uz Regulas Nr. 376/2014 pamata.
- 60 Tas ir tikai konsekventi, ka Regulas Nr. 996/2010, kas, kā izriet no tās 5. panta 1. un 2. punkta, ir piemērojama – paralēli Regulai Nr. 376/2014 – tad, ja noticis nelaimes gadījums vai nopietns incidents, kurā iesaistīts gaisa kuģis un par kuru veicama drošības izmeklēšana, 14. panta 1. un 2. punktā būtībā ir paredzēts, ka konfidencialai informācijai, kas par šādiem nelaimes gadījumiem vai nopietniem incidentiem tiek apkopota attiecīgās drošības izmeklēšanas gaitā, ir nepieciešama “aizsardzība”, kura ir līdzīga Regulā Nr. 376/2014 paredzētajai “konfidencialitātei”, proti, tādā nozīmē, ka to nedrīkst nedz izpaust, nedz izmantot nolūkā, kas nav saistīts ar šādu izmeklēšanu vai – attiecīgos gadījumos – ar aviācijas drošības uzlabošanu. Savukārt no Regulas Nr. 996/2010 15. panta 3. punkta izriet, ka tad, ja drošības izmeklēšanas iestāde daļu no šīs konfidencialās informācijas nosūta EASA vai dalībvalstu civilās aviācijas iestādēm aviācijas drošības uzlabošanas nolūkā, minētā informācija ir jāaizsargā no izplatīšanas un izmantošanas kādā citā nolūkā.

- 61 Tātad no Regulas Nr. 376/2014 15. panta formulējuma, tā konteksta un regulējuma, kurā tas ietilpst, mērķiem izriet, ka šī norma ir jāinterpretē tādējādi, ka jebkurai dalībvalstu kompetento iestāžu glabātai informācijai par Regulā Nr. 376/2014 definēto “atgadījumu” saistībā ar lidojumu drošumu ir piemērojams konfidencialitātes regulējums un ka tam ir tādas sekas, ka plašai sabiedrībai nav tiesību piekļūt šai informācijai – neatkarīgi no tās formas un formāta.
- 62 Attiecībā uz iesniedzējtiesas apsvērumiem par Savienības likumdevēja izmantotajiem terminiem “atbilstīga” un “pienācīga”, piemēram, Regulas Nr. 376/2014 6., 33., 34. un 40. apsvērumā, kā arī dažās šīs regulas normās, it īpaši tās 1. panta 1. punktā, 3. panta 1. punktā un 6. panta 3. punktā, ir jāpiebilst, ka šie termini attiecas nevis uz minētajā regulā paredzēto “konfidencialitāti” kā tādu, bet gan uz šīs konfidencialitātes “aizsardzību” jeb “saglabāšanu”, uz “pasākumiem”, kas veicami, lai nodrošinātu šo aizsardzību jeb saglabāšanu, kā arī uz attiecīgās informācijas “izmantošanu”. Tātad tie ir jāsaprot nevis tādējādi, ka minētā konfidencialitāte būtu tikai relatīva, kā uzskata iesniedzējtiesa, bet gan, ka tā ir jānodrošina ar visiem līdzekļiem, lai attiecīgā informācija tiktu izmantota vienīgi nolūkā, kurā tā tika apkopota vai izveidota.
- 63 Līdz ar to nav tā, ka Regulas Nr. 376/2014 15. pants nepieļautu tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu, kurā paredzēts, ka dalībvalstu kompetento iestāžu glabātajai informācijai par tādu atgadījumu ir piemērojams pilnīgas un absolūtas konfidencialitātes regulējums, un tam ir tādas sekas, ka plašai sabiedrībai nav tiesību piekļūt šai informācijai – neatkarīgi no tās formas un formāta.
- 64 No tā izriet, ka Regulas Nr. 376/2014 15. panta 1. punktā paredzētais konfidencialitātes nodrošināšanas pienākums citastarp attiecas uz jebkuru informāciju, ko neatkarīgi no tās formas un formāta apkopo dalībvalsts kompetentā iestāde par tādu atgadījumu kā pamatlietā aplūkojamais, proti, “nelaimes gadījumu” Regulas Nr. 376/2014 2. panta 5. punkta un Regulas Nr. 996/2010, uz kuru šī norma atsaucas, izpratnē, kā arī jebkuru informāciju, kas neatkarīgi no tās formas un formāta ir iekļauta dokumentā vai informācijas nesējā, kurš izveidots vai apkopots pēc tam, kad paziņots par šo atgadījumu, un kurš atrodas attiecīgās dalībvalsts datubāzē, kā arī Eiropas Centrālajā repozitorijā. Proti, tas ietilpst to atgadījumu vidū, par kuriem ir jāveic obligātā paziņošana atbilstoši Regulas Nr. 376/2014 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta iv) punktam, jo runa ir par atgadījumu, kas saistīts ar attiecīgā gaisa kuģa lidojumu un ievērojamu risku aviācijas drošībai. Līdz ar to minētais pienākums ir jāievēro, piemēram, kad runa ir par tādiem “ECCAIRS ziņojumiem” kā šā sprieduma 32.–34. punktā minētie, ņemot vērā, ka ECCAIRS ir datorprogramma, kura praksē tiek izmantota dalībvalstu datubāzēs un Eiropas Centrālajā repozitorijā un kuras ieviešana ir paredzēta Regulā Nr. 376/2014, kā izriet no šīs regulas 7. panta 4. punkta kopsakarā ar tās 16. apsvērumu.
- 65 Visbeidzot trešām kārtām, ņemot vērā iesniedzējtiesas šaubas par tiesiskajām sekām, kādas šāda Regulas Nr. 376/2014 15. panta interpretācija radītu attiecībā uz Hartas 11. pantā nostiprinātajām tiesībām uz vārda un informācijas brīvību, īpašajā gadījumā, kad persona, kas lūdz piekļuvi informācijai un kas var izmantot šajā pantā paredzēto konfidencialitātes regulējumu, ir plašsaziņas līdzekļu nozares uzņēmums, ir jāizdara viens precizējums.
- 66 Tiesa jau ir atgādinājusi, ka Savienības sekundāro tiesību normas, kas var negatīvi ietekmēt un ierobežot Hartas 11. pantā garantētās tiesības uz vārda un informācijas brīvību, ir jāinterpretē, ievērojot šīs tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 26. aprīlis, Polija/Parlaments un Padome, C-401/19, EU:C:2022:297, 47. un 70. punkts).

- 67 Šajā gadījumā gan Eiropas Savienības Padome, gan Komisija, gan Nīderlandes valdība savos rakstveida apsvērumos ir paudušas nostāju, ka, lai gan Regulas Nr. 376/2014 15. pantā ir paredzēts Hartas 11. pantā nostiprināto tiesību uz vārda un informācijas brīvību izmantošanas ierobežojums, tajā ir izpildīti Hartas 52. panta 1. punktā paredzētie priekšnosacījumi, lai šāds ierobežojums būtu uzskatāms par pieļaujamu.
- 68 Šajā ziņā Hartas 52. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Hartā nostiprināto tiesību un brīvību izmantošanu var ierobežot, ja vien, pirmkārt, šie ierobežojumi ir paredzēti likumā, otrkārt, tiek ievērots attiecīgo tiesību un brīvību būtiskais saturs un, treškārt, tie ir nepieciešami, lai varētu ievērot samērīguma principu, un faktiski atbilst Savienības atzītajiem vispārējo interešu mērķiem vai nepieciešamībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības.
- 69 Pirmkārt, attiecībā uz prasībām, ka šāds ierobežojums ir jāparedz likumā, no Tiesas judikatūras izriet, ka tās citastarp nozīmē, ka šāda ierobežojuma tiesiskajā pamatā nepārprotami un precīzi ir jādefinē tā tvērums (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2015. gada 17. decembris, *WebMindLicenses*, C-419/14, EU:C:2015:832, 81. punkts, kā arī 2020. gada 6. oktobris, *État luxembourgeois* (Tiesības celt prasību par informācijas pieprasījumu nodokļu jomā), C-245/19 un C-246/19, EU:C:2020:795, 76. punkts).
- 70 Kā citastarp izriet no šā sprieduma 51. un 61. punkta, Regulas Nr. 376/2014 15. panta gadījumā tas tā ir.
- 71 Otrkārt, attiecībā uz prasībām ievērot aplūkojamo tiesību normu būtisko saturu, vispirms jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 376/2014 15. pantu vispārējs un stingrs konfidencialitātes regulējums ir piemērojams informācijai, ko uz šīs regulas pamata apkopo vai glabā aviācijas drošības jomā kompetentās iestādes. Tātad 15. pants varētu apdraudēt Hartas 11. pantā nostiprinātās tiesības uz vārda un informācijas brīvību, jo pēdējā minētā panta 1. punktā vispārēji – ikvienai personai un tā 2. punktā konkrētāk – plašsaziņas līdzekļiem – ir atļauts saņemt informāciju.
- 72 Proti, Regulas Nr. 376/2014 15. pants nepieļauj, ka ikviena persona varētu brīvi piekļūt šajā normā minētajām ziņām un informācijai un tādējādi uzzināt to saturu, proti, neatkarīgi no atgadījuma, uz ko attiecas šī informācija, un līdz ar to neatkarīgi no intereses, kāda par tām eventuāli varētu būt plašai sabiedrībai.
- 73 Turklāt, konkrētāk, tas plašsaziņas līdzekļu nozares uzņēmumiem liedz piekļuvi minētajai informācijai žurnālistikas nolūkos, veicot sagatavošanas darbus – datu vākšanu, izpēti un izmeklēšanu, kas ir preses brīvības neatņemama sastāvdaļa, – ar žurnālistikas darbības galīgo mērķi informēt plašu sabiedrību, kā arī veicināt debates plašā sabiedrībā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 15. marts, *Autorité des marchés financiers*, C-302/20, EU:C:2022:190, 68. un 69. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 74 Tomēr Regulas Nr. 376/2014 15. pants ir piemērojams tikai tādai informācijai par nelaimes gadījumiem, nopietniem incidentiem vai citiem atgadījumiem, kuri varētu ievērojami apdraudēt aviācijas drošību, ko uz šīs regulas pamata apkopo vai glabā publiskās kompetentās iestādes. Tātad tas neliedz plašai sabiedrībai un plašsaziņas līdzekļu nozares uzņēmumiem iegūt informāciju par šo tematu no citiem avotiem vai ar citiem līdzekļiem.
- 75 Turklāt 15. pants pats par sevi neierobežo tiesības uz vārda un informācijas brīvību.

- 76 Šādos apstākļos ir uzskatāms, ka minētais pants neskar Hartas 11. pantā nostiprināto tiesību būtisko saturu.
- 77 Treškārt, attiecībā uz prasībām, ka jebkuram ierobežojumam ir jābūt nepieciešamam, lai sasniegtu Savienības atzītu vispārējo interešu mērķi, un samērīgam ar šo nolūku, jāatgādina, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka mērķi – nodrošināt gaisa satiksmes drošību un – vispārīgāk – nodrošināt Eiropā civilās aviācijas drošību vienotā un augstā līmenī – ir uzskatāmi par Savienības atzītiem vispārējo interešu mērķiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 5. jūlijs, *Fries*, C-190/16, EU:C:2017:513, 42. un 43. punkts, kā arī 2022. gada 2. jūnijs, *Skeyes*, C-353/20, EU:C:2022:423, 67. punkts).
- 78 Turklāt par tādu vispārējo interešu mērķi var būt uzskatāms Savienības likumdevēja mērķis nozarē, kurai raksturīga īpaša situācija, ieviest uzraudzības un kontroles sistēmu, kas balstīta mehānismiem, ar kuru palīdzību ieinteresētās fiziskās vai juridiskās personas sniedz informāciju, dalībvalstis un Savienības kompetentās iestādes kopīgi analizē šo informāciju, kā arī minētā informācija tiek aizsargāta ar pienākumu ievērot konfidencialitāti. Konkrētāk, Tiesa ir atzinusi, ka tādi pienākumi var būt nepieciešami, lai uzturētu ieinteresēto personu pašāvību un lai pasargātu viņas no riska, ka tiek izpausta informācija, kas tām ir jāsniedz kompetentajām iestādēm (attiecībā uz finanšu uzraudzības jomu skat. spriedumu, 2018. gada 19. jūnijs, *Baumeister*, C-15/16, EU:C:2018:464, 31.–33. un 46. punkts, kā arī uz publisko iepirkumu jomu – spriedumu, 2021. gada 7. septembris, *Klaipėdos regiono atlieku tvarkymo centras*, C-927/19, EU:C:2021:700, 115. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 79 Kā izriet no šā sprieduma 54. un 55. punkta, šajā gadījumā tādi mērķi ir pamatā gan Regulai Nr. 376/2014 kopumā, gan, konkrētāk, ar šo regulu ieviestajai uzraudzības un kontroles sistēmai, kā arī minētās regulas 15. pantā paredzētajam konfidencialitātes nodrošināšanas pienākumam, kas uzskatāms par vienu no galvenajiem, nepieciešamajiem šīs sistēmas elementiem.
- 80 Turklāt, kā Padome un Komisija norādījusi savos rakstveida un mutvārdu apsvērumos Tiesā, ir konstatējams, ka, lai gan plašai sabiedrībai un pat plašsaziņas līdzekļu nozares uzņēmumam ir vispārīgi un strikti liegtas jebkuras tiesības piekļūt attiecīgajai informācijai, Regulas Nr. 376/2014 15. pantā paredzētais konfidencialitātes nodrošināšanas pienākums neskar attiecīgo dalībvalsts iestāžu vai tiesu iespējas konkrētās situācijās, ievērojot stingrus nosacījumus, pēc savas ierosmes nolemt publiskot daļu no šīs informācijas.
- 81 Tātad – vispirms – ar Regulas Nr. 376/2014 13. panta 11. un 12. punktu, kas jāinterpretē kopsakarā ar šīs regulas 32. apsvērumu, dalībvalstīm ir atļauts publicēt ne tikai ziņojumus, ar kuriem paredzēts informēt plašu sabiedrību par vispārējo drošības pakāpi civilajā aviācijā, citastarp izmantojot apkopotu un anonimizētu informāciju, bet arī ziņojumus par konkrētiem atgadījumiem – ar nosacījumu, ka tie tiek anonimizēti.
- 82 Turpinot – Regulas Nr. 376/2014 15. pants, kā liecina jau tā formulējums, neskar Regulas Nr. 996/2010 14. panta 3. un 4. punktā dalībvalsts tiesu iestādei vai kompetentajai iestādei paredzēto iespēju nolemt izpaust – ciktāl tas ir absolūti nepieciešams likumā paredzētiem nolūkiem un ievērojot šajās normās, kā arī piemērojamajos valsts tiesību aktos minētos nosacījumus – konkrētu informāciju par lidmašīnas nelaimes gadījumu vai nopietnu incidentu, par kuru veikta drošības izmeklēšana.

- 83 Visbeidzot – Regulas Nr. 376/2014 15. pants neskar arī drošības izmeklēšanas iestādes iespējas nolemt, ka atbilstoši Regulas Nr. 996/2010 15. panta 4. un 5. punktam tiks informēti attiecīgajā nelaiemes gadījumā vai nopietnā incidentā cietušie, kā arī viņu tuvinieki vai to biedrības, un publiskot jebkuru informāciju par izmeklēšanas procedūru, kā arī provizoriskus ziņojumus, secinājumus vai ieteikumus šīs procedūras vajadzībām. Turklāt saskaņā ar šīs regulas 16. pantu šai iestādei ir pienākums publicēt izmeklēšanas galīgo ziņojumu.
- 84 Ņemot vērā šā sprieduma 81.–83. punktā minēto normu kopumu, kas plašai sabiedrībai un, konkrētāk, plašsaziņas līdzekļu nozares uzņēmumiem piešķir konkrētas iespējas saņemt vispārīgu informāciju saistībā ar aviācijas drošību Savienībā, kā arī informāciju saistībā ar konkrētiem atgadījumiem, kad attiecīgā dalībvalsts iestāde vai tiesa uzskata, ka šīs informācijas publiskošana vai mērķorientēta izpaušana ir attaisnojama, Regulas Nr. 376/2014 15. pantā paredzētais konfidencialitātes nodrošināšanas pienākums ir uzskatāms par samērīgu ar šīs regulas mērķiem. Proti, neatkarīgi no apstākļa, ka šis pienākums neliedz plašai sabiedrībai un plašsaziņas līdzekļu nozares uzņēmumiem mēģināt iegūt šādu informāciju no citiem avotiem vai ar citiem līdzekļiem – kā izriet no šā sprieduma 74. punkta –, tas neizslēdz visas iespējas izpaust aplūkojamo informāciju pēc šīs iestādes vai tiesas ierosmes un tās uzraudzībā. Tātad šķiet, ka Savienības likumdevējs, pieņemot Regulu Nr. 376/2014, ir mēģinājis izveidot – un faktiski ir izveidojis – taisnīgu līdzsvaru starp šīs regulas mērķiem, no vienas puses, un dažādajām skartajām publiskajām un privātajām tiesībām un interesēm, no otras puses.
- 85 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto apsvērumu kopumu, uz pirmo un otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 376/2014 15. pants kopsakarā ar Hartas 11. pantā nostiprinātajām tiesībām uz vārda un informācijas brīvību ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts kompetento iestāžu glabātai informācijai par “atgadījumu” saistībā ar lidojumu drošumu Regulas Nr. 376/2014 2. panta 7. punkta izpratnē ir piemērojams konfidencialitātes regulējums un līdz ar to nedz plašai sabiedrībai, nedz plašsaziņas līdzekļu nozares uzņēmumiem nav tiesību uz piekļuvi šai informācijai – neatkarīgi no tās formas un formāta.

Par trešo un ceturto jautājumu

- 86 Ņemot vērā atbildes uz pirmo un otro jautājumu, nav nepieciešams atbildēt uz trešo un ceturto jautājumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 87 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies saistībā ar apsvērumu iesniegšanu Tiesai un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 376/2014 (2014. gada 3. aprīlis) par ziņošanu, analīzi un turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz atgadījumiem civilajā aviācijā un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 996/2010 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/42/EK, Komisijas Regulas (EK) Nr. 1321/2007 un (EK) Nr. 1330/2007 – redakcijā, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 4. jūlija Regulu (ES) 2018/1139 – 15. pants kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. pantā nostiprinātajām tiesībām uz vārda un informācijas brīvību

ir jāinterpretē tādējādi, ka

valsts kompetento iestāžu glabātai informācijai par “atgadījumu” saistībā ar lidojumu drošumu Regulas Nr. 376/2014 2. panta 7. punkta – ar grozījumiem – izpratnē ir piemērojams konfidencialitātes regulējums un līdz ar to nedz plašai sabiedrībai, nedz plašsaziņas līdzekļu nozares uzņēmumiem nav tiesību uz piekļuvi šai informācijai – neatkarīgi no tās formas un formāta.

[Paraksti]